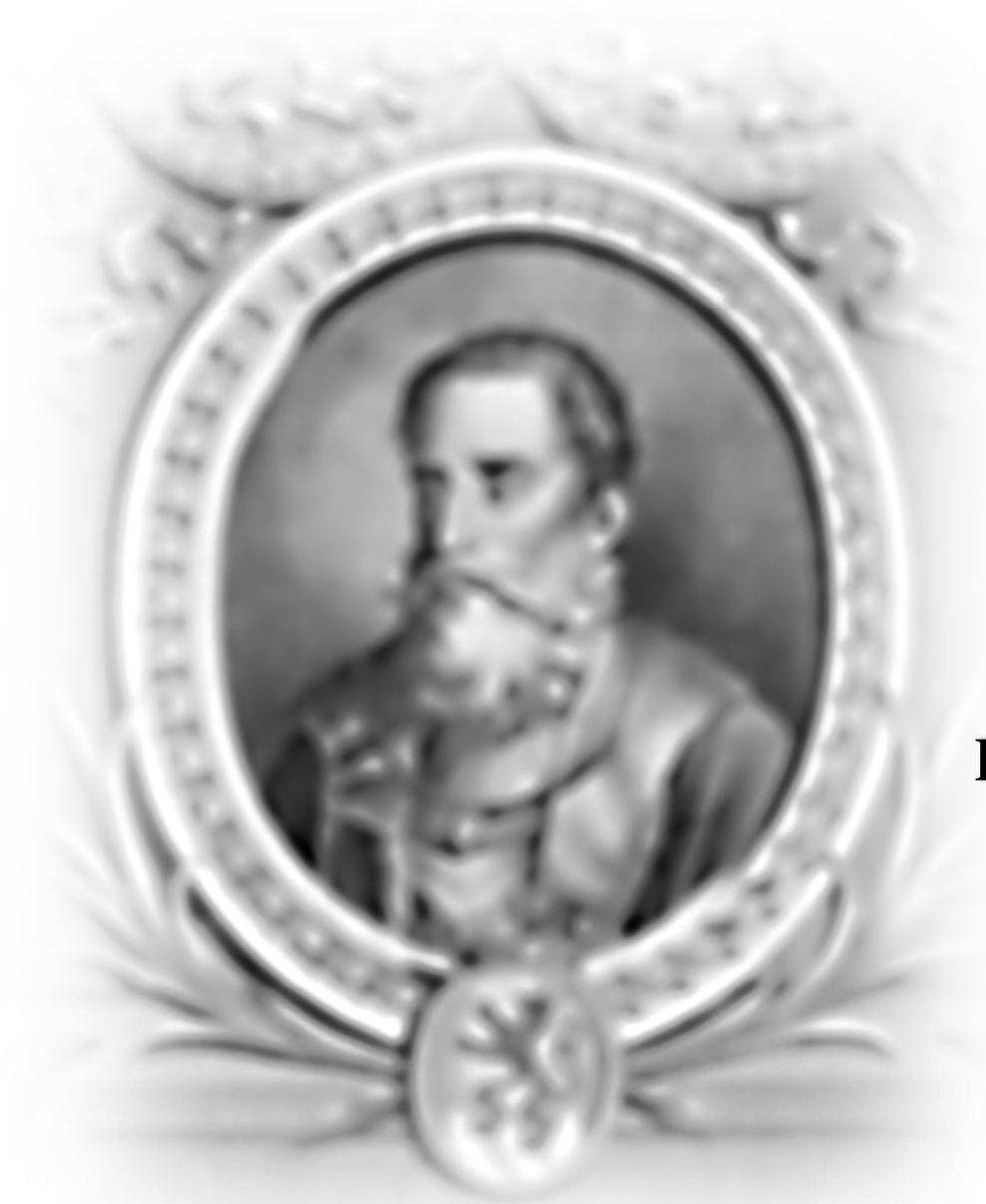

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA ZA ROK 2020

**SPRÁVA ZÁMKU ROSICE,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

IČ 00486591

**Žerotínovo náměstí 1
66501 Rosice**

F. R. S. Westgate 824
Rafferty van der

Rosický zámek je místem, kde žil, pracoval, psal své proslulé dopisy, spoluvytvářel dějiny Moravy a zemí Koruny České, ale také se ženíl, vdával dceru Bohunku a vedl tajná politická jednání skutečný renesanční velmož své doby Karel starší ze Žerotína.

Možná, že nic nevystihuje podstatu a genia loci tohoto místa lépe, než krátký citát od jednoho z návštěvníků zámku:

“The days are long, but the years are short, maybe not a landmark, but holds a lot of memoirs of Karel Elder of Žerotín, Czech nobleman and outstandingly influential politician whose entire life was like the most captivating book...”

Dny jsou dlouhé, ale roky jsou krátké, možná to není dominanta, ale obsahuje spoustu vzpomínek Karla staršího ze Žerotína, českého šlechtice a vynikajícího vlivného politika, jehož celý život byl jako nejúchvatnější kniha ...”

Cítíme se zavázání spravovat toto místo s úctou a vážností tak, jak si zasluhuje, a s cílem, aby příštím generacím byla zanechána tato renesanční Žerotínská perla v co nejlepším stavu. Opravovaná, obnovovaná a žijící.

Pravděpodobně nikdy v dosavadní historii Správy zámku Rosice jsme se nemuseli potýkat s tak komplikovanými podmínkami, jako byla situace s epidemií Covidu v roce 2020.

Omezení těžce zasáhla do života, ekonomiky a práce na zámku a významně ji poznamenala.

Přes to všechno Správa zámku pokračovala i v tomto roce v obnově a provozu, ale zejména ve výrazných změnách ve filozofii prezentace a využití zámku, které byly zahájeny v roce 2019.

Je nám ctí sloužit této kulturní památce.

*PhDr. Ludvík Vaverka
kastelán*

3 ákladní identifikační a statutární údaje

Správa zámku Rosice, příspěvková organizace

Žerotínovo náměstí 1, 66501 Rosice

IČ	00486591
Telefon	+420 606 683 229 +420 546 412 486 +420 546 412 891
E-mail	info@zamek.rosice.cz
Web	www.zamek-rosice.cz
Facebook	Zámek Rosice
Bankovní spojení	22437641 / 0100, Komerční banka, pobočka Rosice
Datová schránka	b5ujg6f
Statutární zástupce	PhDr. Ludvík Vaverka, ředitel a kastelán

Jako příspěvková organizace byla Správa zámku Rosice založena 7. 12. 1988 s účinností od 1. 1. 1989.
V roce 2014 byla Správa zámku Rosice zapsána do obchodního rejstříku pod spisovou značkou Pr1839.
Rok 2020 byl 32 rok existence organizace.

Zpracovatel Zprávy	PhDr. Ludvík Vaverka Na Rosicích dne 21. ledna 2021
--------------------	--

ovinnosti Správy zámku podle Statutu

Správa je dle svého statutu zejména povinna:

- a) Udržovat a rekonstruovat objekt tak, aby nedošlo ke znehodnocení jeho historické a kulturní vypovídací schopnosti, zachovávat ho jako uměleckou a historickou hodnotu, jako paměť národa.
- b) Prezentovat objekt veřejnosti v kontextu celého okolí (bývalého panství).
- c) Rozšiřovat a doplňovat znalosti o objektu a prezentovat je veřejnosti.
- d) Dodržovat důsledně pokyny orgánů památkové péče.
- e) Chránit objekt před vandalizmem, krádežemi a ostatním poškozováním.
- f) Zapojit objekt do kulturních a společenských aktivit, odpovídajících charakteru objektu, sloužících občanům města a návštěvníkům ku prospěchu objektu a města.

Pravděpodobně nikdy v dosavadní historii Správy zámku Rosice jsme se nemuseli potýkat s tak komplikovanými podmínkami, jako byla situace s epidemií Covidu v roce 2020. Omezení zasáhla do života, ekonomiky a práce na zámku a významně ji poznamenala.

amátková ochrana

Areál zámku je v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod číslem 28272/7-941.

Objekt a park jsou vyhlášeny (chráněny) v rámci ochrany přírody – soustava Natura 2000 pod číslem CZ0623713 dle nařízení vlády č. 132/2005 Sb.

Údržba, opravy, technický provoz

Údržba a opravy v roce 2020 v památkovém režimu

Revitalizace výstavních prostor Šatlava

Proběhla citlivá obnova a revitalizace prostor. Bylo provedeno vyčištění prostor, odstranění velkého množství odpadu a sutě zde uskladněných. Zvětralé a z větší části odpadané a uvolnění novodobé omítky byly odstraněny. Původní kamenné zdivo kleneb bylo ošetřeno lokálním vyspárováním a hydrofobizací. Při obnově podlahy byla na novodobé betonové vrstvy (nebyly odstraněny) položena cihelná historizující vrstva, podle provedení zjištěném v rámci částečné sanace betonového podkladu. Po obvodu byl ponechán kanálek pro odvětrání vlhkosti, do kterého byla pod kačírek položena v chráničkách nová elektroinstalace. Byly provedeny opravy špalet, omítkou bylo překryto výrazně neestetické betonové vyplnění otvoru mezi Šatlavou a Obchůdkem. Bylo instalováno okno v historickém provedení do původního okenního otvoru do nádvoří.

Do prostoru bylo vlastními silami vyrobeno a instalováno designové svítidlo, umožňující volit běžný a výstavní režim osvětlení.

Prostor útrpného práva byl oddělen mříží, byl vyčištěn a byly instalovány předměty mající vztah k útrpnému právu. Byla opravena elektroinstalace v tomto prostoru.

Prostor je určen pro výstavní a společenské účely. Je pro svoje provedení a celkový dojem návštěvníky vysoce ceněn.

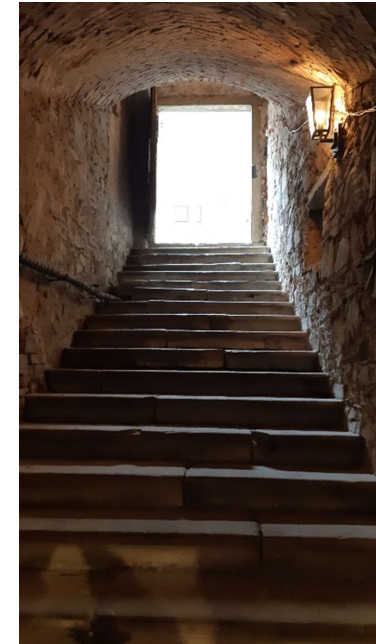
Revitalizace výstavních prostor Galerie pod Šenkem

Byla provedena citlivá obnova a revitalizace prostor, které se nachází ve sklepech pod východním křídlem zámku, a které byly znehodnoceny v 60. letech 20. století úpravami souvisejícími s krytem CO.

Vyčistili jsme prostory, odstranili odpady a sutě zde uskladněné. Kameny z historických stavebních konstrukcí, které se zde nacházely v provizorním depozitu, byly přemístěny do depozitu v jiné části sklepa. Byly doplněny omítky ve větším sklepe, původní kamenné zdivo stěn a kleneb v menším sklepe bylo ošetřeno lokálním vyspárováním a hydrofobizací. Při obnově podlahy byl na novodobé betonové vrstvy většího sklepa aplikován nátěr na beton. Byly opraveny a zprovozněny ocelové úkrytové dveře. Byla opravena elektroinstalace v obou prostorech. Vyčištěny a opraveny byly i stěny schodiště, bylo nainstalováno historizující osvětlení. Byly otevřeny, vyčištěny a osvětleny dva zazděné výklenky na schodišti.

Do prostoru byla vlastními silami vyrobena a instalována designová svítidla, umožňující volit běžný a výstavní režim osvětlení.

Prostor je určen pro výstavní a společenské účely. Je pro svoje provedení a celkový dojem návštěvníky ceněn.

Malá Kafárna

Zámek postrádal jakoukoliv možnost být malého občerstvení pro návštěvníky.

Vytipovali jsme vhodný prostor pro zřízení malého občerstvení – Malé Kafárny, a to dříve používaný prostor dílny, tzv. starou dílnu. Byla provedena citlivá obnova a revitalizace prostor, vyčištění, odstranění velkého množství haraburdí a odpadu. Místnost byla vysoušena za pomoci vysoušeče. Byla provedena oprava elektroinstalace, část instalace byla v zájmu nezasahování do historických zdí provedena v instalačních žlabech. Na lokálně poškozenou betonovou podlahu byla položena šestiboká cihelná dlažba. Prostor byl vybaven malou kuchyňskou linkou a je zde umístěn kvalitní kávovar pro návštěvníky.

Vybavení bylo pořízeno částečně z bazaru (židle) nebo zakoupeno nové (kavárenské stolky, prvky kuchyňské linky). Do místnosti byla instalována historizující designová svítidla, umožňující volit běžný a výstavní režim osvětlení.

Prostor je určen pro občerstvení návštěvníků, výstavní a společenské účely. Je pro svoje provedení a celkový dojem návštěvníky ceněn a hojně navštěvován. Proběhla zde mj. již výstava prací dětí z MŠ, která měla velký ohlas.

Restaurování předmětů, restaurátorské práce

Restaurování keramických předmětů – holba a džbán, včetně cínových částí

Restaurátorská oprava lišt v zámecké kapli

Výroba replik podstavců a montáž mobiliáře v kapli

Ostatní větší opravy a údržba

Celková oprava fasády garáží u Jižního křídla

Velká oprava a nátěr klempířských prvků na II. nádvoří – havarijný stav

Oprava a úprava prostor pokladny

Oprava zábradlí u příkopu na východní straně zámku – havarijný stav

Oprava schodiště k Výstavě hraček a vyčištění mezizedního prostoru vedle schodiště

Instalace osvětlení na výstavní skříně s Rosickým sklem

Průběžná celoroční údržba zahrady

Likvidace brány u vstupu do Venkovní expozice Skanzen

Kultivace prostor v severovýchodním rohu příkopu

Oprava zajištění všech oken v prohlídkové trase (zlepšení provozu EZS),

Opravy střechy a světlíků hlavní budovy (odstranění zatékání - lezecky),

Připojení pokladny zámku na internet, protažení LAN sítě

Prořezávky zeleně, kácení suchých a spadlých stromů v počtu 3 ks

Zemní práce u pomníku T.G.Masaryka

Oprava výtahu na SVČ, dodavatelsky

Oprava elektroinstalace kryt CO a sklep

Oprava elektroinstalace v Šatlavě a ve staré dílně

Oprava dveří na I. Arkádu

Nátěry dveří např. na arkádách, hlavním schodišti, ve sklepech pod Šenkem a v Šenku

Malování společných provozních prostor ve II. poschodí

Oprava všech prodejních stánků v majetku Správy zámku

Výroba a instalace informačního systému pro návštěvníky

Bylo provedeno převedení internetového připojení Správy zámku na standardy MěÚ Rosice, se zálohováním dat na serverech MěÚ. Současně s tím bylo provedeno převedení telefonních služeb na stejného operátora jaké má MěÚ, což mimo jiné přináší roční úsporu v nákladech cca 12.000,-Kč.

Celkový systém HW a SW byl zásadně modernizován. Byly zapůjčeny starší, ale plně funkční počítače od MěÚ. Byly zakoupeny standardní SW licence balíku MS Office, aby byla konečně zajištěna standardní kompatibilita elektronických dokumentů a složek.

Provozní práce, pravidelné revize

Průběžně jsou prováděny údržbářské práce vodoinstalační, elektroinstalační, kovářské, zednické a zahradnické. Průběžně probíhají úklidové práce na návštěvnickém okruhu a práce pro přípravu výstav a akcí.

Pokračuje kontrola revizí a začaly jednotlivé revize v částech, kde buďto nebyly vůbec, anebo byly propadlé. Týká se revizí elektro a revizí komínů. Specifickou částí je revize a celková oprava systému PBR v SVČ, kde byly zjištěny zásadní závady neřešené řadu let (více než 8 let, a to nefunkční nouzová svítidla, nefunkční požární odvětrání, nefunkční záložní zdroje, revize propadlé řadu let či neexistující).

K 30.5. bylo dokončeno vyklizení prostor tzv. Obchůdku se sběratelskými předměty.

Pokračuje úklid prostranství bezprostředně souvisejících se zámkem, kde se nacházelo větší množství kamenů a dalšího materiálu.

Bylo provedeno vysekání náletových dřevin na tzv. Jabloňové terase, byla zahájena rehabilitace tohoto prostoru.

Dále byl rozšiřován mobiliář pro návštěvníky, jako např. lavičky, další květiny na nádvoří a na arkády, dovybavení WC, sedací kostky do zámecké zahrady, apod.

Pokračovala celková obměna zdrojů světla za LED zdroje. Jedná se o nákladnou akci, která však přinese výrazné úspory elektrické energie a má rovněž ekologický rozměr. Bylo vyměněno cca 100 ks zdrojů světla za LED zdroje.

Průběžná údržba venkovních prostor – sečení trávy, zastřihování keřů a zeleně, drobné opravy, likvidace nepořádku v parku, škod způsobených vandaly, apod.

Průběžné opravy v SVČ, KIC a knihovně dle hlášených závad.

Opatření spojené s epidemií COVID-19

Pravděpodobně nikdy v dosavadní historii Správy zámku Rosice jsme se nemuseli potýkat s tak komplikovanými podmínkami, jako byla situace s epidemií Covidu v roce 2020. Omezení silně zasáhla do života, ekonomiky a práce na zámku a významně ji poznamenala. Mohli jsme otevřít až 25.5., 5.10. jsme již zase museli zavřít a zrušit veškeré podzimní a Adventní akce, na které bylo vynaloženo nemálo práce a také prostředků

Přijali jsme řadu opatření, mimo jiné:

- Nařízení o používání roušek průvodci při výkonu služby a dodržování pravidla 3R

- Pořízení a instalace desinfekce na pokladně, WC pro veřejnost v Malé Kafárně a v prostorách Správy zámku

- Instalace výstražných plakátů na pokladně zámku a na vstupech do zámku

- Instalace plexisklové zábrany na pokladně

- Pořízení roušek, respirátorů a desinfekčních prostředků pro zaměstnance Správy zámku

- Pořízení účinnějších desinfekčních prostředků pro úklid prostor zámku, zejména pokladny a WC pro návštěvníky

- Provozní doba zámku pro návštěvníky byla prodloužena na 7 dnů v týdnu, tzn. bylo zrušeno pondělí jako zavírací den

- Na pokladnu byla umístěna hračka Medvěd Panda s nasazenou rouškou, jako pomůcka upozorňující návštěvníky na nutnost použití roušky a snižující stres pro děti

Přímé vícenálady spojené v roce 2020 s protiepidemickými opatřeními činí 20.986,-Kč. Zahrneme-li do bilance i ušlé tržby za zrušené akce a pronájmy v důsledku protikovidových opatření, činí přímé ztráty a vícenálady pro Správu zámku z titulu epidemie Covid-19 cca 200.000,-Kč.

Gobelín

Vzhledem ke zpoplatění zápůjček předmětů a mobiliáře od NPÚ bylo rozhodnuto o vrácení mj. velkého gobelínu v Jídelně. Po dohodě s vedením města Rosice byla odsouhlasena investice do pořízení vlastního gobelínu.

V únoru 2020 byl zakoupen gobelín ze zámku Stračov a instalován na místo gobelínu vráceného NPÚ na hrad Pernštejn.

Pořízený gobelín je Vlamská práce, z poloviny 18.století

Vstupenkový systém

Byl pořízen zcela nový elektronický vstupenkový systém od firmy eABM s.r.o. k prodeji vstupenek a upomínkových předmětů na pokladně zámku. Bylo pořízeno i související vybavení – tiskárna vstupenek a účtenek, od města Rosice byl převeden již vyřazený ale pro účely pokladny plně funkční počítač s monitorem.

Celý systém byl po zkušebním provozu bez závad převzat do užívání. Byl tak ukončen provoz zastaralého a neefektivního systému papírových vstupenek, které vyráběly zaměstnankyně Správy zámku. Po doplnění karetním platebním terminálem Komerční banky tak byla dobudována základní návštěvnická vstupenková architektura pro pokladnu zámku. Systém je v budoucno možno doplnit o vstupní turniket a automatický sken vstupenek. Instalace čtečky karet prokazatelně zvýšila obrát prodeje suvenýrů.

Digitalizace elektronického zabezpečovacího systému (EZS)

V roce 2019 jsme byli vyrozuměni Policií ČR o nutnosti digitalizovat systémy EZS napojené na PCO PČR vzhledem k přechodu policejních systémů na digitální standard. Tím bylo podmíněno další připojení EZS na PCO PČR, což je pro zabezpečení zámku a jeho fondů zcela klíčové. Stanovená lhůta byla do konce roku 2020.

V dubnu t.r. byla proto provedena digitalizace našeho systému EZS, a to firmou FIDES, vybranou ze strany Ministerstva vnitra pro tyto systémy. Modernizace zahrnovala výměnu komunikačních prvků ústředny systému, anténních systémů a připojení na PCO ČR, podrobnosti a funkcionality nelze z bezpečnostních důvodů v této Zprávě konkretizovat.

Nový systém byl k PCO PČR plně integrován a je funkční. Tatro investice byla zcela nezbytná, bez ní by nebylo možné zachovat připojení EZS zámku na Policii ČR, což je pro nás strategická záležitost.

Výše investice činila 104.387,31 Kč.

V listopadu byla realizována vyvolaná investice do GSM brány EZS, související s digitalizací ústředny a telefonní sítě na zámku, náklady činily 7.954,-Kč.

Fotodokumentaci z důvodu bezpečnostních pravidel nepřikládáme.

otace a granty

Norské fondy

V dubnu 2020 byla podána dotační žádost za město Rosice pro projekt „**Rosice Chateau as a cultural and educational space. A place where European politics had been made already in the 17th century / Rosický zámek jako kulturní a vzdělávací prostor, místo, kde se již v 17. století dělala evropská politika**“ do 2. výzvy Fondů EHP a Norských fondů.

Náš projekt nebyl schválen k financování. V rámci grantové výzvy bylo podáno v celé České republice 136 projektů, vybráno k financování bylo 16.

V roce 2020 jsme obdrželi následující dary:

Nepeněžní dary

Soubor 20 reprodukcí map z let 1573 až 1938 „Tabulae de Collectionibus, Archivi Raygradensis“ (Mapy z fondů Rajhradského archivu).
Dárce Muzejní a vlastivědná společnost v brně, z.s., a Státní okresní archiv Brno-venkov se sídlem v Rajhradě.

Paroží a nábytkové mobiliární předměty, dárce manželé Víchovi, Brno.

Replika historického kordu, dárce Václav Čiháček, Zbýšov.

Papírové modely hradů, zámků a církevních památek v počtu 44 kusů, z pozůstalosti pana Meceroda, Rosice.

Replika středověkého katapultu, dárce Spolek Podvalák Bošovice.

Peněžní dar

Peněžní dar v částce 20.000,-Kč od Mikroregionu Kahan, dso.

Všem dárcům velmi děkujeme. Jsme rádi, že můžeme jejich dary při činnosti a prezentaci zámku využít, případně že můžeme rozšířit sbírkové fondy.

Expozice, výstavy, koncerty

Stálá expozice

První a hlavní prohlídkovou trasou je Zámecká expozice, zpřístupňuje téměř celé první poschodí zámku a je pro veřejnost otevřena od dubna do října. Při zvláštních příležitostech a po předchozí dohodě se školami jsou prohlídky kostýmované. Stálá expozice měla roce 2020 21 místností včetně výstavy skla z místní sklárny ve vstupní hale.

Standardní plánovaná návštěvní doba v roce 2020 byla úterý až neděle od 9 do 17 hodin. Poslední prohlídka začíná v 16 hodin. V důsledku protiepidemických opatření jsme nemohli otevřít v plánovaném termínu 28.března, ale až 25.května. Vzhledem k tomu, že ani v červnu nebyly školy v provozu, odpadly veškeré nasmlouvané a objednané školní výlety a také exkurze seniorů, kteří se vesměs báli cestovat. Výpadek v návštěvnosti je cca 1.100 osob. Výpadek v příjmech ze vstupného je cca 90.000,-Kč. Abychom výpadek alespoň částečně kompenzovali, bylo rozhodnuto, že zámek bude otevřený 7 dnů v týdnu od 9 do 17 hodin.

Zámecká expozice byla dále dovybavována inventářem a mobiliářem. Byl opraven a instalován sedací mobiliář do barokního salonku, který se nacházel poškozený v depozitáři. Byla instalována opravená sedací truhla, která se rovněž nacházela v depozitáři.

Pokračovalo postupné doplňování expozice o drobné předměty související s užíváním prostor a jejich účelem, aby návštěvníci získávali lepší celkový dojem o životě tohoto šlechtického sídla. Jedná se o moderní trend „oživování“ expozic.

Kryt CO

Druhou prohlídkovou trasou je Kryt CO. Kryt má přístupných 13 místností + komunikační prostory. Vybavení je průběžně doplňováno.

V roce 2020 pokračovalo vyklízení prostor krytu od nashromážděného nepořádku a haraburdí. Vlastními silami se podařilo opravit a zprovoznit vzduchotechniku v krytu, takže prostor je již nyní možné větrat a snižovat v něm vlhkost, která škodí uskladněným věcem a exponátům.

V roce 2021 bude dále pokračovat rekonfigurace expozice a její rozšiřování.

Stálá výstava hraček

Třetí prohlídkovou trasou je Stálá výstava hraček. Ta měla v roce 2020 devět místností. Výstava hraček je postupně doplňována a obměňována o exponáty, které přinášejí občané na zámek. Nejdeme cestou kvantitativního rozšiřování, ale postupným zkvalitňováním exponátů.

Mimořádné prohlídky

V roce 2020 byly uspořádány mimořádné večerní, noční nebo tematické prohlídky. Konaly se následující mimořádné prohlídky:

13.6. Zámecké sklepy, 2 prohlídky

14.6. Večerní kostýmované prohlídky, 2 prohlídky

29.8. Noční prohlídka, 2 prohlídky

Další čtyři mimořádné prohlídky musely být vzhledem k protiepidemickým opatřením zrušeny.

Výstavy

Zámek má nyní k dispozici pro potřeby výstav, autorských čtení, společenských akcí či tematických malých koncertů k dispozici tři hlavní prostory:

1. Výstavní síň
2. Galerie Šatlava
3. Sklep pod Šenkem

Kromě toho je k dispozici i malý výstavní prostor Malé Kafárny.

V roce 2020 proběhly následující výstavy:

Z Vídně na sever, výstava o historii rakouské Severní železnice, zapůjčená kompletně od NPÚ, březen-duben 2020. Výstava byla nainstalována, ale byla přístupná pouze jeden týden, poté musela být uzavřena v souvislosti s protiepidemickými opatřeními.

Výstava prací dětí MŠ Zámecká. Malá Kafárna, květen 2020

Malé radosti pro všední den, autorská výstava malby na hedvábí, šperků knižní vazby Hany Krškové, červen 2020, ve Výstavní síni

Vrstvení, autorská tvorba Ivy Krupicové. Červen až říjen 2020, Galerie Šatlava Sklepní galerie pod Šenkem

Via Lucis, autorská malířská výstava děl Dominika Petra, červenec až říjen 2020, Výstavní síň

Vzhledem k protiepidemickým opatřením byly zrušeny dvě další předem dohodnuté výstavy. Ve Výstavní síni v 1.patře bude i pro rok 2021 instalována jako stálá výstava expozice obrazů Dominika Petra „Via Lucis“.

Specifickou a speciální výstavou byly **Vánoční betlémy**. Tuto výstavu jsme narychlo připravili jako náhradu za zrušený adventní program a otevřeli ji na 4 dny od 14.12. do 18.12.2020. Považovali jsme za potřebné alespoň trochu vánoční atmosféru připomenout. Výstava se setkala s velkým ohlasem, přestože byla otevřená jen necelé 4 dny, navštívilo ji 450 návštěvníků.

Koncerty

Koncertní program velmi narušila protiepidemická opatření, onemocnění Covidem a uzavírky kulturních památek na jaře a na podzim 2020. Vzhledem k těmto opatřením byly zrušeny následující koncerty:

Koncert žáků a učitelů ZUŠ Rosice, plánovaný původně jako jarní a podzimní (ZUŠ Open)

Koncert virtuózů, dohodnutý na duben

Velký open air koncert /BA/ROCK Goes to Hollywood, původně plánovaný a dohodnutý na 16.května a přesunutý na 26.září 2020

Didgeridoo David Daněk, plánovaný na srpen

Proběhly pouze následující koncerty:

Koncert virtuózů Martin Kasík, Vilém Veverka a Kateřina Englichová, 4.10.2020

„Výprava 2020“, obří gongy a australská didgeridoo, David Daněk a Ondřej Smeykal, 2.9.2020

Noc kostelů 12.6.2020

V tomto roce se zámek Rosice poprvé zapojil do Noci kostelů 12.6.2020 se zámeckou kaplí. V rámci programu byla kaple otevřená od 17 do 22 hodin s volným přístupem pro návštěvníky. Prostředí bylo komorně a duchovně přizpůsobeno účelu akce, nasvícení bylo provedeno za pomoci svící, včetně přístupu dom kaple. Akce měla na svůj první ročník velký ohlas, přišlo přes 200 návštěvníků.

Žerotínské dny na Rosicích 2020

V roce 2020 uplynulo 400 let od bitvy na Bílé hoře, dějinného mezníku, který byl součástí procesu, který na další stovky let ovlivnil dějiny Českých zemí. Důsledky této historické události měly zásadní vliv na politické, náboženské, společenské, majetkové i kulturní poměry zemí Koruny české. Doba předbělohorská, ale zejména pobělohorská, zásadně ovlivnila osudy četných šlechtických rodů. Mimo jiné také rodu Žerotínů. Mezi sídelní místa tohoto rodu náležel i zámek Rosice, který byl jedním z rodových sídel Jana staršího ze Žerotína a zejména jeho syna Karla staršího ze Žerotína. Morava, stejně jako ostatní středoevropské země, procházely od 16. století bouřlivým obdobím politických, společenských a náboženských turbulencí, které zhusta pod příkrovem náboženské tematiky představovaly boj o moc, statky, vliv a postavení. Souvislosti a důsledky bitvy na Bílé hoře, které proběhla v neděli 8. listopadu 1620, se na desítky a stovky let dotkly celé společnosti. Samozřejmě i šlechtických rodů, stavovských výsad a vlivu a jejich sídel, podoby státu a společenského života. Bezesporně se jednalo o jednu z nejvýznamnějších událostí první poloviny 17. století u nás. Doba však zrodila řadu mýtů, které se od té doby převalují v historických i společensko-politických debatách.

Máme za to, že toto výročí bylo třeba připomenout, mimo jiné i Žerotínskými dny na Rosicích. A to nejen odborně-historicky, ale zejména hodnotnou a kvalitní kulturou.

Žerotínské dny byly připravovány již od roku 2019 jako několikadenní akce s bohatým programem. Původní termín byl 15.-16.5.2020, ale vzhledem k opatřením se musely po velkém úsilí přesunout na náhradní termín 25.-26.9.2020.

Konat se musely ve výrazně redukované formě, přesto však patřily svým významem mezi klíčové akce na zámku Rosice v roce 2020.

Symposium 25.9.2020

V rámci sympozia byly předneseny následující příspěvky:

„Roh, trubka a luk. Rosický zámek a jeho žerotínští páni v období renesance a manýrismu“

Prof. PhDr. Mgr. Tomáš Knoz, Ph. D., Historický ústav FF Masarykova univerzita

„Rod Žerotínů“

Prof. PhDr. Dušan Uhlíř, CSc., Muzejní a vlastivědná společnost v Brně

„Z Žerotínského archivu“

PhDr. Jan Štěpán, Ph.D., Zemský archiv v Opavě, pobočka Olomouc

„Žerotínové a hudba. Sborník Samuela Mareschala pro Ladislava Veleny ze Žerotína a dobové souvislosti“

Prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc., Ústav hudební vědy Filosofické fakulty MU

Přednášky sympozia byly na špičkové úrovni. Odborná úroveň přednášejících, kteří patří ke špičkám svých oborů nejen v České republice, dodala akci vysoké odborné renomé. Přednášky si vyslechlo cca 30 účastníků, přičemž každý z příspěvků sklídil velký pozitivní ohlas přítomných.

Pokusíme se na tuto tradici navázat i v příštích letech.

50. Výroční konference vlastivědných kroužků 26.9.2020

V rámci Konference byly předneseny následující příspěvky:

„Kdo byl poslední majitel rosického zámku Mořic Arnold de Forest?“

RNDr. Dalibor Kolčava, Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska

„Hornická historie Rosicko-Oslavanska,“

Petr Kubínský, Vlastivědný spolek Rosicko-Oslavanska

„Čarodějnické procesy na žerotínském zámku Velké Losiny“

Prof. PhDr. Dušan Uhlíř, CSc.

„K rosické svatbě 1609“

Mgr. Vladimír Maňas, Ph.D., Ústav hudební vědy FF Masarykova univerzita

Konference vlastivědných kroužků byla pořádána ve spolupráci s výborem Muzejní a vlastivědné společnosti v Brně. Všechny příspěvky měly velmi vysokou úroveň, zvláště chceme vyzdvihnout příspěvek pana RNDr. Dalibora Kolčavy. Vzhledem ke společenské náladě a platným opatřením a doporučením byla bohužel malá účast posluchačů, cca 20 osob, tj. cca 1/10 původně předpokládaných.

Doprovodný program

Původně plánovaný rozsáhlý doprovodný program pro květen 2020 musel být zredukován. Musel být zrušen Projektový den studentů Gamnázia T.G.Masaryka Zastávka, netradiční hry pro děti, apod.

Ze zdravotních důvodů musel být zrušen dlouho plánovaný a připravovaný koncert Viléma Veverky /BA/ROCK Goes to Hollywood, který se měl konat poprvé v zámecké zahradě.

Zrušeno bylo i neformální setkání přednášejících, z preventivních zdravotních důvodů. Zrušena bylo i promítání filmu „Pod ochranou Žerotínů“. Odvolány byly i plánované kostýmované prohlídky pro veřejnost.

Na doprovodném programu se aktivně podílelo SVČ Rubiko, kterému patří dík.

Doprovodný program byl nakonec následující:

Výstava „Via Lucis“, Bc. Dominik Petr

Vystoupení skupiny historického šermu TARANIS s programem „Tvář válek“

Dílničky pro děti v SVČ Rosice s dobovou tematikou

Poprava KOVIDA DEVATENÁCTÉHO středověkým způsobem

Představení nové hry „Žerotínův tah“

Návštěvnost

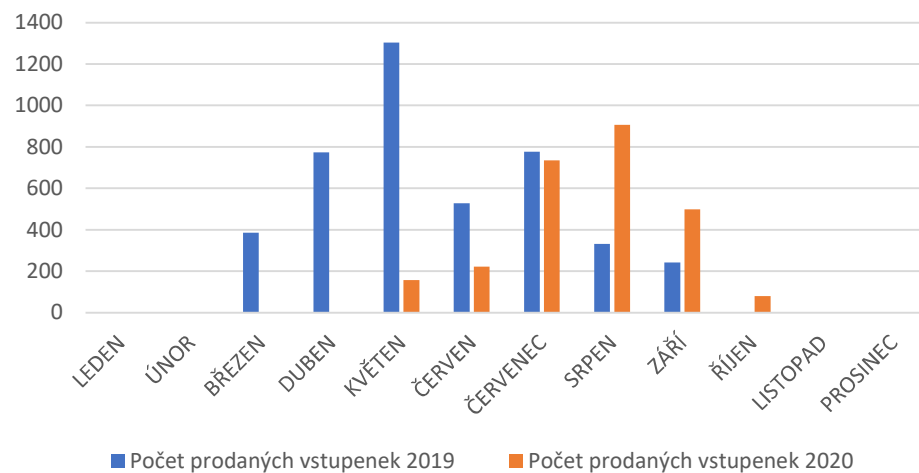
Již v roce 2019 byl změněn způsob sledování návštěvnosti. Do roku 2018 byla návštěvnost chápána a sledována pouze jako návštěvnost prohlídkových okruhů. V areálu zámku se však pořádá řada menších i větších akcí a eventů kulturních, společenských, hudebních a sportovních, které využívají často všech prostor zámku a jeho infrastrukturu.

Od roku 2019 tak sledujeme nejen vlastní návštěvnost v expozici, ale i návštěvnost zámku jako areálu. Toto sledování má svoje opodstatnění, protože Správa zámku vynakládá svoje pracovní úsilí a náklady pro provoz areálu jako celku a zámek je třeba chápat nejen v úzkém slova smyslu jako zámecké expozice, ale jako areál.

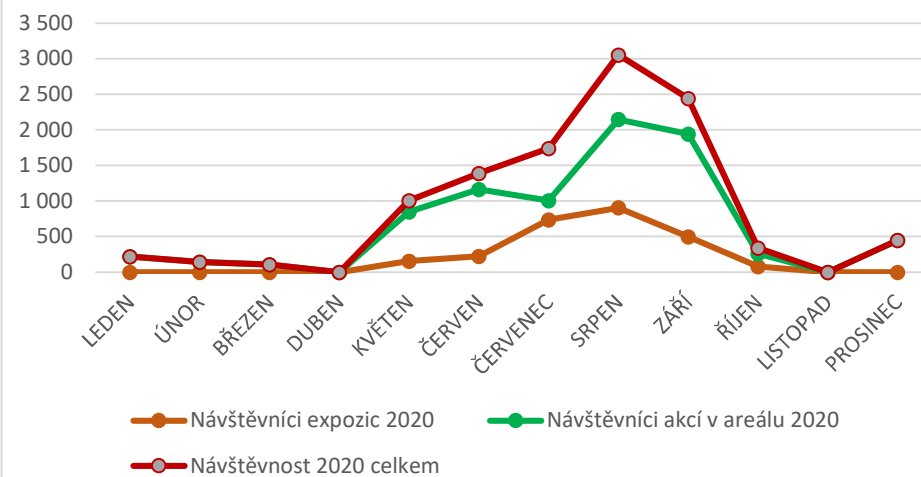
	2019	2020
Návštěvníci expozic	4.339	2.596
Návštěvníci areálu zámku	4.878	8.284
Celkem	9.217	10.880

V měsících, kdy nebyla protiepidemická omezení, byla návštěvnost vyšší než ve srovnatelném období předchozího roku. Těžkou ranou z hlediska počtu návštěvníků byly zejména zrušené školní výlety, seniorské zájezdy a zkrácení sezona.

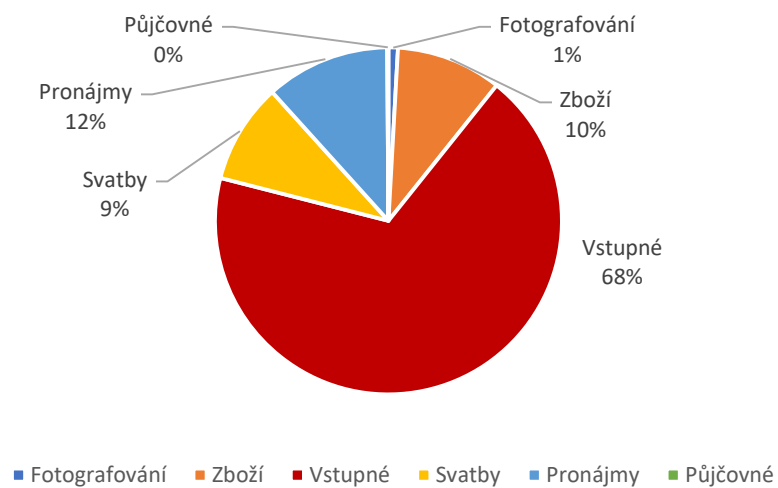
Návštěvnost expozic 2019 a 2020

Celková návštěvnost 2020

Struktura tržeb 2020

	Plán (Kč)	Skutečnost (Kč)
Náklady celkem	7 312 900	7 550 695
Výnosy celkem	7 322 900	7 552 177
Výsledek hospodaření		+ 1 482
Doplňující data		
Pohledávky		0
Závazky		0
Daňová povinnost		0
Rozdělení hospodářského výsledku (návrh) – do fondu odměn		1 482

Komentář

Dobře připravená sezona dostala těžkou ránu v podobě protiepidemických opatření v březnu. Jarní akce (otevření zámku pro návštěvníky, Velikonoční kumštování, Sběratelské burzy, Farmářské trhy, Koncert virtuózů, Žerotínské dny, objednané školní výlety a zájezdy seniorů, apod.) musely být zrušeny. Prakticky půlroční práce a také vynaložené náklady byly zmařeny. Zámek mohl být pro návštěvníky otevřen až 25.5. 2020, uzavřen byl 5.10.2020.

Přijali jsme ihned úsporná opatření v oblasti osobních nákladů (dohody s průvodci), pozastavili nákup zboží, pořízení některého materiálu souvisejícího s návštěvnickým provozem, apod. Aktivita Správy byla zaměřena na neplánované opravy, kterých bylo nakonec vzhledem k trvajícimu uzavření zámku provedeno výrazně větší množství. Také jsme nad plán zrestaurovali a opravili některé sbírkové a mobiliární předměty. Ihned po možnosti otevření jsme zrušili pondělní zavírací den, abychom co nejvíce dohnali jarní ztráty.

Ještě větší ránu zasadilo podzimní uzavření. Slibně rozběhnutý návštěvnický provoz musel být předčasně ukončen. Musely být zrušeny všechny podzimní a Adventní akce, ekonomicky nejtěživější bylo zrušení Mikulášského rozsvěcení stromu a zejména Vánoční jarmark.

V oblasti nákladů jsme překročili položky související s opravami a investicemi, kdy jsme využili uzavření zámku k neplánovaným opravám a udržování. Nižší byly náklady na energie z důvodu uzavření návštěvnické trasy a nižší spotřeby dané návštěvnickým provozem (voda, elektřina na WC a osvětlení v expozici).

Naopak jsme ušetřili v položce Ostatní náklady a velmi výrazně ve mzdových nákladech.

Ve výnosech nám chybí výpadek příjmů ze vstupného, daný nuceným vládním uzavřením zámku. Souvisejícím důsledkem je také výpadek v příjmech za prodané zboží, což jsou suvenýry pro návštěvníky. Výpadek v příjmech ze vstupného jsme naopak více než vynahradili vyšším výnosem z pronájmů prostor. Ukazuje se, že zájemci oceňují otevřenost zámku a rostoucí standard pronajímaných prostor. Nosnou kostrou výnosů z nájmu jsou pronájmy prostor pro nájemce OGIS a Ekonomická kancelář.

Rok 2020 byl ekonomicky obtížný. Zvládli jsme ho díky pečlivému řízení nákladů a také díky podpoře a pochopení ze strany vedení města, kterému patří velký dík. Přestože činnost Správy zámku byla výrazně zkomplikována a zejména v programové části utrpěla velké škody, nebyla fatálně zasažena a umožnila rozvoj zámku i v roce 2020.

Momentem hodným samostatného krátkého komentáře je fakt, že Správa zámku jako městská a nepodnikatelská příspěvková organizace nemá nárok na žádnou formu kompenzace či podpory ze strany státu, přestože to byly státní orgány, které nařídily zámek uzavírat a tím ho připravily o významnou část příjmů a způsobily neplánovaně vyšší náklady. Ani korespondence s ministrem kultury ČR nevedla k žádnému výsledku. Je zřejmé, že nestátní hrady a zámky nejsou v pozornosti ministerstva kultury ani jiného centrálního orgánu z hlediska kompenzací či podpory.

Žápůjčky předmětů a mobiliáře

NPÚ Brno	26 položek	v expozici
Moravská galerie Brno	5 položek	v expozici
Muzeum Polička	2 položky	v expozici
Římskokatolická farnost Brtnice	4 položky	v expozici
Svět klavírů Jiří Benčík	1 položka	v Hudebním sálu
Římskokatolická farnost Zbýšov	1 položka	v kapli od 2020
Luboš Fučík	66 položek	předměty Kryt CO od 2020
Ivana Vaverková	4 položky	v expozici od 2020
Zdena Vaverková	6 položek	v expozici od 2020
Bohumil Kovařík	9 položek	částečně v kapli od 2020
Ludvík Vaverka	2 položky	v expozici od 2020
Celkem	126 předmětů	

Všechny zápůjčky s výjimkou zápůjček od NPÚ jsou bezplatné.

3áměry pro rok 2021

Aktuální situace daná koronavirovou pandemií velmi komplikuje plánování pro rok 2021. Míra neurčitosti daná prakticky nepředvídatelným vývojem je velmi vysoká.

Budeme pokračovat v postupné obnově prostor uvnitř zámku. Zaměřit se chceme na Společenský prostor Šenk a na místnost nacházející se na nádvoří vedle vstupu do sklepů, která je zcela zaplněná nepořádkem. Bude prováděna standardní údržba již obnovených prostor.

Jako v podstatě jediná větší investiční akce do stavební obnovy je plánována oprava dlažby pod arkádami, která bude probíhat v památkovém režimu. Cílem je opravit návštěvnický exponovaný a díky stavu nebezpečný a nehezky povrch do podoby odpovídající renesančnímu charakteru vnitřního nádvoří.

Dále budeme pokračovat v dovybavování a rozvoji návštěvnické expozice. Bude pořízen vhodný stůl do knihovny, drobné mobiliární předměty či historické knihy. To vše s cílem rozvíjet expozici a činit ji návštěvnický přitažlivější.

Bude pokračovat pečlivá údržba zahrady a věříme, že v souběhu s tím dojde i k zásadní revitalizaci zámeckého parku, který je de facto jedinou parkovou zónou města. Pokračovat budeme v revitalizaci Jabloňové terasy s cílem vytvořit klidovou zelenou oázu v historicky nejcenějším prostoru mezi kostelem Sv. Martina a zámkem.

Základním záměrem je projít ekonomicky a provozně kritickým rokem 2021 s co nejmenšími ztrátami.